

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/138/2017
Identifikačné číslo spisu:	8607202834
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8607202834.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu GAS - MG, spol. s r.o., so sídlom vo Svidníku, Komenského č. 315, právne zastúpeného JUDr. Michalom Harvišom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov č. 102, proti žalovanej C. D., bývajúcej vo G., zastúpenej JUDr. Petrom Čurillom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Prešove, Hlavná č. 11, o zaplatenie 19 051,82 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4 C 238/2007, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. novembra 2016 sp. zn. 8 Co 186/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 7. júna 2016 č. k. 4 C 238/2007-276 určil, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 19 051,82 eur spolu s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13 277,57 eur od 22.9.2006 do zaplatenia, zo sumy 5 774,25 eur od 27.1.2007 do zaplatenia aj s náhradou trov konania zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 1 143,00 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 6 597,29 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca vykonával pre žalovanú stavebné práce. Problémy medzi sporovými stranami začali nezaplatením faktúr žalovanou, ktorých súčasťou boli aj krycie listy čerpania obsahujúcich prílohu tvorenú súpisom vykonaných prác. Podľa názoru prvoinštančného súdu sa nemožno stotožniť s názorom žalovanej, že žalobcovi nevzniklo právo fakturovať ním vykonané práce. Vzhľadom aj na osobné prejavy sporových strán došlo k tomu, že niektoré práce neboli odovzdané, avšak toto nemá za následok to, že žalovaná nie je povinná žalobcovi zaplatiť už citované faktúry, pretože spôsob vykonania nie je sporný.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 28. novembra

2016 sp. zn. 8 Co 186/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal. Odvolateľka podľa jeho názoru neuviedla žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav veci a prijať iné právne závery.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP. Namietala nevykonanie dokazovania ňou navrhovaného, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces. Upozornila na skutočnosť, že súdy nižších inštancií škandalózne vo svojich rozhodnutiach uviedli, že vykonanie minimálneho znaleckého dokazovania už nemá právny význam s poukazom na stav a užívanie predmetných nehnuteľností, na čo zdôraznila, že navrhovanie znaleckého dokazovania požadovala už približne sedem rokov pred vydaním rozhodnutí. Rozhodnutia súdov označila za nepreskúmateľné. V ďalšom poukázala na prípadné dovolacie dôvody v súlade s dikciou ustanovenia § 432 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. V zmysle uvedeného žiada, aby dovolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako aj rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdom na ďalšie konanie. Zároveň navrhla odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobca v o vyjadrení považoval rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie za skutkovo a právne správne a dovolanie žiadal zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené

podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

12. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovoláním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) žalovaná napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie.

13. Dovolateľka svoje dovolanie odôvodnila nevykonaním dokazovania ňou navrhnutého a mala za to, že rozhodnutia súdov nižších inštancií sú nepreskúmateľné. Žalovaná teda uplatnila prvý dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil s ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 252/04).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

16. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

17. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

18. V súvislosti s námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

19. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky p o d R 2/2016, považuje dovolací súd z a plne opodstatnené aj v

preskúmanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

20. Dovolateľka mala za to, že je povinnosťou súdu svoje rozhodnutia riadne odôvodniť a vysporiadať sa so všetkými námietkami strán. V prejednávanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho (dovolaním napadnutého) rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci. V tomto prípade preto ich nie je potrebné opakovať, keďže ani zo strany odvolateľky neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa a nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a v odôvodnení sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, takýto postup bol plne v súlade s § 387 ods. 2 CSP; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje podrobné vysvetlenie dôvodov, na ktorých založil svoje rozhodnutie a s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Súd prvej inštancie sa zaoberal všetkými podstatnými námietkami, ktoré mali vplyv na rozhodnutie v spore. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP tak v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

21. Žalovaná v zmysle vyššie uvedeného namietala a j skutkové nesprávnosti vychádzajúce z nevykonaného dokazovania.

22. K námietkam dovolateľky týkajúcich sa nedostatočného zistenia rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonania všetkých navrhovaných dôkazov (alebo nesprávneho vyhodnotenie niektorého dôkazu najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že nie sú dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania), porovnaj judikáty R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012. Podľa názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

23. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalovanej podané z dôvodu procesnej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP nie je procesne prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

24. Dovolací súd následne pri posudzovaní prípustnosti dovolania vyvodzovanej z § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP dospel k záveru, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a preto je potrebné ho odmietnuť.

25. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

26. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou

aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

27. Dovolateľka v dovolaní nevymedzila právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne malo zakladať nesprávne právne posúdenie veci. Ako je uvedené vyššie, ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľka dovolací dôvod vymedziť. Dovolateľka je povinná uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Bez uvedeného nemôže najvyšší súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovat“ aktivitu dovolateľky; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

28. Je nepochybné, že žalovaná podala dovolanie, ktoré má náležitosti v zmysle § 428 CSP (nie je preto daný dôvod pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. d/ CSP), v jej dovolaní ale absentuje iná zákonom požadovaná náležitosť - dovolacie dôvody v ňom nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP.

29. Vzhľadom na to dovolanie žalovanej z hľadiska dovolacieho dôvodu podľa § 421 CSP odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

30. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalobcu na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.